



รายงานผู้ป่วยแผลไหม้ รักษาด้วย น้ำมันมะพร้าว

สมคิด วิระเทพสุภรณ์*

*โรงพยาบาลสนามชัยเขต อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา 24160

บทคัดย่อ

รายงานผู้ป่วยจำนวน 10 รายที่มีแผลไหม้จากไฟไหม้ น้ำร้อนลวก มีระดับความรุนแรงระดับ 2 ผู้ป่วยทุกรายได้รับการรักษาเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลชุมชนสนามชัยเขต และได้รับการรักษาแผลไหม้ตามมาตรฐานการรักษาทั่วไปของการรักษาแผลไหม้ แต่มีการใช้น้ำมันมะพร้าวมาแทนการใช้ครีมซิลเวอร์ซัลฟาไดอะซีน ผลการรักษาปรากฏว่า น้ำมันมะพร้าวสามารถลดความเจ็บปวดได้ดีและลดจำนวนครั้งของการล้างแผล แผลหายได้ในเวลาใกล้เคียงกับการใช้ครีมซิลเวอร์ซัลฟาไดอะซีน ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายและผู้ป่วยสามารถทำแผลได้ด้วยตนเองหรือที่สถานีนอนมัยใกล้บ้านหลังจากการจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน

คำสำคัญ : แผลไหม้, น้ำมันมะพร้าว

ภูมิหลังและเหตุผล

ในประเทศไทยยังเกิดผู้ป่วยแผลไหม้ในอัตราสูง ในอำเภอสนามชัยเขตมีผู้ป่วยแผลไหม้ระดับ 2 เฉลี่ยปีละ 5 รายจากจำนวนประชากรในพื้นที่ประมาณ 66,000 คน ผู้ป่วยแผลไหม้ในระดับรุนแรงระดับ 2 ขึ้นไป โดยเฉพาะแผลไหม้ที่ใบหน้า หู มือ แขน และฝ่าเท้า จะถูกรับรักษาเป็นผู้ป่วยใน การรักษาตามมาตรฐานทั่วไปได้แก่ การทำความสะอาดแผลด้วยการล้างแผล ถ้าแผลกินพื้นที่ร่างกายบริเวณกว้างก็

จะทำการล้างในห้องผ่าตัดโดยอาจมีการให้ยาสลบแก่ผู้ป่วยเพื่อลดความเจ็บปวด เมื่อทำความสะอาดแผลแล้วก็จะทาครีม 1% ซิลเวอร์ซัลฟาไดอะซีนเคลือบแผลเพื่อป้องกันการติดเชื้อ แล้วพ่นแผลด้วยผ้าก๊อซ และทำความสะอาดแผลทุก 3-5 วัน ผู้รายงานเห็นว่า การใช้น้ำมันมะพร้าวมารักษาแผลไหม้นั้นเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมและชาวบ้านมีประสบการณ์การใช้กับแผลไหม้และได้ผลดี นอกจากนี้ยังมีข้อมูลและงานวิจัยในต่างประเทศที่ใช้ น้ำมันมะพร้าวในการรักษาแผลไหม้และได้ผลดี จึง

ได้นำน้ำมันมะพร้าวที่สกัดเย็นมาใช้ในการรักษาแผลไหม้แทนครีม 1% ซิลเวอร์ซัลฟาไดออกไซด์ ในผู้ป่วยตั้งแต่ พ.ศ. 2550-2551 จำนวน 10 ราย ปรากฏว่าได้ผลดี จึงได้นำเสนอผลการรักษาผู้ป่วยแผลไหม้ด้วยน้ำมันมะพร้าวจำนวน 10 รายเพื่อเป็นทางเลือกในการรักษาแผลไหม้ต่อไป

รายงานผู้ป่วย

ผู้ป่วยรายที่ 1

ผู้ป่วยเป็นเด็กหญิงไทย อายุ 3 ปี โดนน้ำต้มพะโล้ลวกแขนข้างขวา ลำตัวข้างขวา อวัยวะเพศ 1 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล 1 ชั่วโมง

สภาพแรกพบผู้ป่วย ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ร้องไห้ตลอด สัญญาณชีพ P=120/min. R=24/min. T=35.1 วินิจฉัยเป็นแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ของร่างกายประมาณร้อยละ 20 โรงพยาบาลได้ทำการล้างแผลผู้ป่วยจำนวน 3 ครั้ง โดยรับไว้เป็นผู้ป่วยในระหว่าง 13-29 กันยายน 2551 รวม 16 วัน สภาพแผลแห้งดีก่อนจำหน่าย

ผู้ป่วยรายที่ 2

ผู้ป่วยชายไทย อายุ 40 ปี โดนน้ำร้อนลวกบริเวณก้น อวัยวะเพศ ขาซ้าย 1 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล

สภาพแรกพบผู้ป่วย ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สัญญาณชีพ P=80/min, R=20/min, T=36.8 มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ร่างกายประมาณร้อยละ 10 ทางโรงพยาบาลได้ทำการล้างแผลผู้ป่วยจำนวน 2 ครั้ง รับไว้เป็นผู้ป่วยในระหว่าง 1-14 พฤษภาคม 2551 รวม 14 วัน สภาพแผลเริ่มแห้งดี ปวดเล็กน้อยก่อนจำหน่าย

ผู้ป่วยรายที่ 3

ผู้ป่วยเป็นเด็กชาย อายุ 1 ปี โดนน้ำร้อนลวกบริเวณก้นกบ 1 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล

สภาพแรกพบผู้ป่วย ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สัญญาณชีพ P= 130/min. R=24/min. T=36.8 มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ของร่างกายประมาณร้อยละ 10 ทางโรงพยาบาลได้ทำการล้างแผลผู้ป่วยจำนวน 2 ครั้ง รับไว้เป็นผู้ป่วยในระหว่าง 7-11 พฤษภาคม 2551 รวม 4 วัน แผลแห้งดี ไม่มีไข้ก่อนจำหน่าย



รูปที่ 1 ผู้ป่วยเด็กหญิงรายที่ 1 ก่อนการรักษาและหลังการรักษา

ผู้ป่วยรายที่ 4

ผู้ป่วยเป็นเด็กชายไทย อายุ 5 ปี โดนน้ำมันร้อนในกระเพาะตัว 30 นาที ก่อนมาโรงพยาบาล

สภาพแรกพบผู้ป่วย ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ร้องไห้ตลอด สัญญาณชีพ $P=100/\text{min}$. $R=24/\text{min}$. $T=37$ มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ของร่างกายประมาณร้อยละ 10 ทางโรงพยาบาลได้ทำการล้างแผลผู้ป่วยจำนวน 1 ครั้ง รับไว้เป็นผู้ป่วยในระหว่าง 18-23 พฤษภาคม 2551 รวม 5 วัน แผลเริ่มแห้งดี ไม่มี น้ำเหลืองซึมออกมา ไม่มีไข้ ก่อนจำหน่าย

ผู้ป่วยรายที่ 5

ผู้ป่วยเป็นเด็กหญิงไทย อายุ 3 ปี โดนน้ำมันร้อนลวกที่ใบหน้าประมาณ 2 ชั่วโมง ก่อนมาโรงพยาบาล

สภาพแรกพบผู้ป่วย ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ร้องไห้ตลอด สัญญาณชีพ $P=110/\text{min}$. $R=28/\text{min}$. $T=36.5$ มีแผลไหม้ระดับ 2 ที่ใบหน้า พื้นที่ของร่างกายประมาณร้อยละ 10 ทางโรงพยาบาลได้ทำการล้างแผลผู้ป่วยจำนวน 1 ครั้ง รับไว้เป็นผู้ป่วยในระหว่าง 9-14 มิถุนายน 2551 รวม 5 วัน แผลแห้งดี ไม่มีไข้ ก่อนจำหน่าย

ผู้ป่วยรายที่ 6

ผู้ป่วยเป็นเด็กชายไทย อายุ 5 ปี โดนน้ำมันร้อนลวกหน้าอก คาง คอ 2 วัน ก่อนมาโรงพยาบาล

สภาพแรกพบผู้ป่วย ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ร้องไห้ตลอด สัญญาณชีพ $P=160/\text{min}$. $R=40/\text{min}$. $T=40.9$ มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ของร่างกายประมาณร้อยละ 15 ทางโรงพยาบาลได้ทำการล้างแผลผู้ป่วยจำนวน 4 ครั้ง รับไว้เป็นผู้ป่วยในระหว่าง 9-20 ตุลาคม 2550 รวม 11 วัน แผลแห้งดี ไม่มีไข้ ก่อนจำหน่าย

ผู้ป่วยรายที่ 7

ผู้ป่วยเป็นเด็กชายไทย อายุ 11 เดือน โดนน้ำมันร้อนลวกที่หน้าอก 3 ชั่วโมง ก่อนมาโรงพยาบาล

สภาพแรกพบผู้ป่วย ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ร้องไห้ตลอด สัญญาณชีพ $P=122/\text{min}$. $R=34/\text{min}$. $T=37.4$ มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ของร่างกายประมาณร้อยละ 10 ทางโรงพยาบาลได้ทำการล้างแผลผู้ป่วยจำนวน 1 ครั้ง รับไว้เป็นผู้ป่วยในระหว่าง 23-28 มิถุนายน 2550 รวม 5 วัน แผลแห้งดี ไม่มีไข้ ก่อนจำหน่าย



รูปที่ 2 ผู้ป่วยเด็กชาย รายที่ 7 ก่อนการรักษาและหลังการรักษา

ผู้ป่วยรายที่ 8

ผู้ป่วยเป็นหญิงต่างด้าว อายุ 41 ปี โดนไฟไหม้ที่หน้าอก แขนซ้าย ขาซ้าย 1 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล
สภาพแรกพบผู้ป่วย ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สัญญาณชีพ P= 72/min. R=20 /min. T=36.9 BP = 130/70 มม.ปรอท มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ของร่างกายประมาณร้อยละ 18 ทางโรงพยาบาลได้ทำการล้างแผลผู้ป่วยจำนวน 4 ครั้ง รับไว้เป็นผู้ป่วยในระหว่าง 25 กรกฎาคม - 1 สิงหาคม 2550 รวม 7 วัน แผลแห้งดี ไม่มีไข้ ก่อนจำหน่าย

ผู้ป่วยรายที่ 9

ผู้ป่วยเป็นชายไทย อายุ 35 ปี โดนไฟลวกที่บริเวณใบหน้า ลำคอ 4 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล
สภาพแรกพบผู้ป่วย ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สัญญาณชีพ P= 90/min. R=20 /min. T=37.3 BP= 130/70 มม.ปรอท มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ของร่างกายประมาณร้อยละ 20 ทางโรงพยาบาลได้ทำการล้างแผลผู้ป่วยจำนวน 2 ครั้ง รับไว้เป็นผู้ป่วยในระหว่าง 12-18 สิงหาคม 2550 รวม 6 วัน แผลแห้งดี ไม่มีไข้ ก่อนจำหน่าย

ผู้ป่วยรายที่ 10

ผู้ป่วยเป็นเด็กหญิงไทย อายุ 9 เดือน โดนน้ำร้อนลวกบริเวณอวัยวะเพศ ต้นขาด้านในข้างขวา 3 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล

สภาพแรกพบผู้ป่วย ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สัญญาณชีพ P= 72/min. R=20 /min. T=36.9 BP= 130/70 มม.ปรอท มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ของร่างกายประมาณร้อยละ 10 ทางโรงพยาบาลได้ทำการล้างแผลผู้ป่วยจำนวน 4 ครั้ง รับไว้เป็นผู้ป่วยในระหว่าง 12-16 กรกฎาคม 2550 รวม 4 วัน แผลแห้งดี ไม่มีไข้ ก่อนจำหน่าย (ตารางที่ 1)

วิจารณ์และสรุป

ผู้ป่วยทั้ง 10 รายมีแผลไหม้ระดับ 2 มีอายุตั้งแต่ 9 เดือนถึง 41 ปี ได้รับการรักษาเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล และได้รับการรักษาตามมาตรฐานทั่วไปของการรักษาแผลไหม้ แต่มีการใช้น้ำมันมะพร้าวในการทาแผลแทนครีม 1% ซิลเวอร์ซัลฟาไดอะซีน ผลปรากฏว่าแผลหายเร็วใกล้เคียงกับการใช้ครีม 1% ซิลเวอร์ซัลฟาไดอะซีน แต่สามารถลดความเจ็บปวดจากการทำแผลได้มากกว่า ลดจำนวน



รูปที่ 3 ผู้ป่วยรายที่ 9 ก่อนการรักษาและหลังการรักษา

ตารางที่ 1 สรุปผู้ป่วยแผลไฟไหม้หัวรื้อนลาว

ลำดับ	อายุ	เพศ	อาการ	ก่อนมารพ. ชม	สภาพแรกและสัญญาณชีพ				การวินิจฉัย	ล้างแผล ครั้ง	เป็นผู้ป่วย (วัน)	ผลการรักษา
					อาการ	P/min	R/min	T				
1	3 ปี	หญิง	โดนน้ำมันร้อนลวกแขนข้าง ขวา ลำตัวข้างขวา	1	รู้สึกตัวดี ร้องไห้ตลอด	120	24	35.1	เป็นแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ของ ร่างกายประมาณร้อยละ 20	3	16	สภาพแผลแห้งดีก่อนจำหน่าย
2	40 ปี	ชาย	โดนน้ำมันร้อนลวกบริเวณก้น อวัยวะเพศ ขาซ้าย	1	รู้สึกตัวดี	80	20	36.8	มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ใน ร่างกายร้อยละ 10	2	14	สภาพแผลเริ่มแห้งดี ปวดเล็กน้อยก่อน จำหน่าย
3	1 ปี	ชาย	โดนน้ำมันร้อนลวกบริเวณก้น	1	รู้สึกตัวดี	130	24	36.8	มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ใน ร่างกายร้อยละ 10	2	4	แผลแห้งดี ไม่มีไข้ก่อนจำหน่าย
4	5 ปี	ชาย	โดนน้ำมันร้อนลวกในกระเพาะราด ตัว	q.5	รู้สึกตัวดี ร้องไห้ตลอด	100	24	37	มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ใน ร่างกายร้อยละ 10	1	5	แผลเริ่มแห้งดี ไม่มีไข้แผลเริ่มออกมา ไม่มี ไข้ก่อนจำหน่าย
5	3 ปี	หญิง	โดนน้ำมันร้อนลวกที่ใบหน้า	2	รู้สึกตัวดี ร้องไห้ตลอด	110	28	36.5	มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ใน ร่างกายร้อยละ 10	1	5	แผลแห้งดี ไม่มีไข้ก่อนจำหน่าย
6	5 ปี	ชาย	โดนน้ำมันร้อนลวกหน้าอก คาง คอ	48	รู้สึกตัวดี ร้องไห้ตลอด	160	40	40.9	มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ใน ร่างกายร้อยละ 15	4	11	แผลแห้งดี ไม่มีไข้ก่อนจำหน่าย
7	11 เดือน	ชาย	โดนน้ำมันร้อนลวกที่หน้าอก	72	รู้สึกตัวดี ร้องไห้ตลอด	122	34	37.4	มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ใน ร่างกายร้อยละ 10	1	5	แผลแห้งดี ไม่มีไข้ก่อนจำหน่าย
8	41 ปี	หญิง	โดนไฟไหม้ที่หน้าอก แขนซ้าย ขาซ้าย	1	รู้สึกตัวดี	72	20	36.9	มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ใน ร่างกายร้อยละ 18	4	7	แผลแห้งดี ไม่มีไข้ก่อนจำหน่าย
9	35 ปี	ชาย	โดนไฟลวกที่บริเวณใบหน้า ลำคอ	4	รู้สึกตัวดี	90	20	37.3	มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ใน ร่างกายร้อยละ 20	2	6	แผลแห้งดี ไม่มีไข้ก่อนจำหน่าย
10	9 เดือน	หญิง	โดนน้ำมันร้อนลวกบริเวณอวัยวะ เพศ ต้นขาด้านในด้านขวา	3	รู้สึกตัวดี	72	20	36.9	มีแผลไหม้ระดับ 2 พื้นที่ใน ร่างกายร้อยละ 10	4	4	แผลแห้งดี ไม่มีไข้ก่อนจำหน่าย

ครั้งในการล้างแผล น้ำมันมะพร้าวมีลักษณะคล้ายฟิล์มไปเคลือบแผล ทำให้ลดการสูญเสียน้ำหรือของเหลวที่ซึมออกทางแผล มีความเหนียวเหนอะหนะน้อยกว่าครีม 1% ซิลเวอร์ซัลฟาไดอะซีน ไม่มีกลิ่นเหม็น ผู้ป่วยสามารถกลับไปทำแผลได้ด้วยตนเองหรือที่สถานีอนามัยใกล้บ้านหลังจากจำหน่ายผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายแล้วพบว่า น้ำมันมะพร้าวสามารถผลิตโดยใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น มีราคาประหยัดกว่า ชาวบ้านสามารถนำไปรักษาแผลไหม้ที่ระดับ 1 หรือระดับ 2 ที่ไม่รุนแรงหรือมีพื้นที่การไหม้น้อยได้

กิตติกรรมประกาศ

รายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็ด้วยความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายท่านซึ่งไม่อาจนำมากล่าวได้ทั้งหมด ซึ่งผู้มีพระคุณลำดับแรกคือ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสนามชัยเขตทุกคน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตอำเภอสนามชัยเขตและใกล้เคียง ผู้ป่วยและญาติที่ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานการศึกษานี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ประพจน์ เกตุธรรมา เป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำในการเขียนรายงานฉบับนี้ทุกขั้นตอน ผู้เขียนหวังว่า

รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้ซึ่งได้รับความทุกข์ทรมานจากอุบัติเหตุไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ได้อย่างเป็นจริง

คุณค่าประโยชน์ใดๆที่เกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่ บิดา มารดา ตลอดจน জনครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาตั้งแต่เล็กจนถึงปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

1. กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและมูลนิธิหมอชาวบ้าน. คู่มือประชาชนในการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพยาบาลพุทธจักรสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2547.
2. พระเทพวิมลโมลี (บุญมา คุณสัมบันโน ป.๙). ตำรายา กลางบ้าน (มีสรรพคุณชะงัด). กรุงเทพฯ: วัดเบญจมบพิตร; 2526.
3. บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน). คอลัมน์ โรคภัยใกล้ตัว เรื่อง สมุนไพรดับพิษแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก. นิตยสารชีวจิต (ออนไลน์) 2551 [ค้นข้อมูล 1 ตุลาคม 56]; 10(233): จาก: <http://www.cheewajit.com/articleView.aspx?catelid=9&artid=16110>
4. ดวงจันทร์ เกรียงสุวรรณ. พืชผักผลไม้ไทยที่มีคุณค่าเป็นทั้งอาหารและยา: มะพร้าว ตอนที่ 2. บทความทางวิทยุรายการสาระความรู้ทางเภสัชกรรม สถานีวิทยุอม. FM 88 MHz ประจำวันที่ 8 ธันวาคม 2546. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่; 2546.
5. Srivastava P, Durgaprasad S. Burn wound healing property of Cocos nucifera: An appraisal. Indian J Pharmacol 2008;40:144-8.